

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XII. An circa Personarum in Diuinis Aequalitatem Gantilizet Caluinus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

QVÆSTIO XII.

An circa Personarum in Diuinis AEqualitatem Gentilizent Calvinistæ?

LVTHERO-CALVINISTARVM doctrina communis hodie nobiscū in hoc consentit, quòd plerique docent Vnitatem in Trinitate; præter Transylvanos.

CALVINVS autem, quem Valentini re & nomine Gentilem, natione Hispanum, stylo primum confodit; deinde & gladio Magistratus Gencuensis, vel in carcere nexum, canereque palinodiam paratum, est ad necem vlque, & ad oreum persecutus: eiusdem tamen Arianos demum non abhorruit; sed amauit, ac propugnauit infelix istos:

I. GENTILIS talia Prothesi septima: Solus Pater est Vnus Deus. Octaua Solus Pater est αὐτὸς θεός, id est, à nullo superiora essentiat; sed à se ipso Deus. Non à Qui Vnum Deum in Proprietates, & Personas distinguit, vel sibi Præstigia facit, vel necessariò Vnius Dei Substantiam diuidit, atque discerpit. Vndecima. Genitus à Genitore numero differt; non Potestate, scientia, aut natura diuersitate. Duodecima. Vnus Deus, & λογος eius, dua sunt eiusdem natura substantia intelligentes, id est, duo æterni Spiritus consubstantiales, congruo gradu, ordine, & proprietate distincti. &c.

2. Georgius Niget apud Stancarum libro contra Pinzouanos ait: Ego cū Sarnio & alijs; nolimus credere, quod Filius Dei sit Patri equalis, sed Minorem Patre asserimus. Quà causâ Symbolum Athanasii, vocant Sathanasii.

3. CALVINVS, inquam, similia sensit & docuit: præsertim Filium Dei Patre minorē Deum esse. Sic & LVTHERVS cum Synonymis Vide fusè recitatos ipsos supra quest. 9. Refutatos quoque obiter in mea Genealog. quest. 5. & in Antichristo q. 5. Ergo isti Gentilizant; imò reipsa sunt Gentilizæ, id est, germani Ariani, & Machumetani, ac pene Judæi: teste Hunnio in suo Caluino Iudizante.

AVTOR. Sic contrà. I. Quem ve-

teris Testamenti complura loca vocant vnum verum Deum Israël; eadem ipsa Nouum Testamentū exponit de Christo: Ergo Christus est idem vnus verus Deus Israël. At in illo DEO Veteris Instrumenti nihil Inæquale vsquam significatur aut reuelatur: Ergo Christus, quā Deus, Aequalis est Patri, vti & Consubstantialis.

Antecedens testatum reddamus. 1. Exod. 20. Ego sum Dominus Deus tuus, qui te eduxi de terra Aegypti. Id est, ait Iudas in Canon, IESVS, populum de Aegypto saluans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit.

2. Psal. 67. Dominus in eis in Sinai in sanctis. Ascendisti in altum, cepisti captiuitatem, accepisti dona in hominibus. Id est, Ephel. 4. Vnicuique nostrum data est gratia, secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dixit: Ascendens in altum. &c.

3. Ita 6. Vidi Dominum sedentem &c. qualis isthic describitur Maiestas Dei; talis & in Nov. Test. delineatur. Iohan. 12. & Apoc. 4. 4. Isa. 45. Ego Deus, & non est alius: In meo ipso iuravi: quia mihi curuabitur omne genu. Ita Rom. 14. Omnes stabimus ante tribunal Christi. Scriptum est enim, Vivo ego, dicit Dominus, quia mihi flectetur omne genu.

4. Isa. 35. Deus ipse veniet, & saluabit nos: Tunc aperiensur oculi caecorum, & aures surdorum patebunt, & saliet sicut ceruus claudus. &c. Id de seipso Christus exposnit Matt. 11. Nunciate Ioanni, &c. ceci vident, surdi audiunt, claudi, &c.

III. SIBYLLÆ præcinuere IESVM Christum Vnum verum Deum, Patri æqualem, in carne venturum. At Clemens, lib. 6. Stromatum, asserit Apostolū Pau-

Paulum gentiles ad Sibyllarum leſitationem admonuiſſe. SS. Patres verò, *Iuſtinus, Auguſt. &c.* citant eas percrebrò. Et *Erythraa* canit in Vaticano, cuius initiales literæ reddunt has voces, *IESVS Christus Dei Filius: Saluator, Crux.* quod iſtis concluditur:

Vnus & aternus Deus; hic Seruator, & Idem CHRISTVS; pro nobis paſſus: Quem carmina ſignant.

III. VISIONVM & MIRACVLO-
RVM diuina testimonia ſuper Æqualitate Conſubſtantiali, ſeu ὁμοουſία recitat per illuſtria Illuſtriſſ. Card. Bellarm. lib. 1. de *Chriſto* cap. 12. Quibus in præſens ſuperſedebit ſtudium breuitatis.

IV. D. THOMAS p. 1. q. 42 a. 1. Neceſſe eſt ponere Æqualitatem in Perſonis. Quia, lib. 9. *Metaph. textu 15. 16. 17.* æquale dicitur quaſi per negationem maioris & minoris; non autem poſſumus in Diuinis ponere maius & minus. Quia, ait Boëtius lib. de *Trin.* *Eos differentia, ſcilicet Deitatis, comitatur, qui vel augent, vel minuunt: ut Arius: qui gradibus numerorum, Trinitatem variantes diſtrahunt, atq; in pluralitatem deducunt.*

Ratio eſt: Quia Inæqualium non poteſt eſſe vna Quantitas numero: Quãtitas autem in Diuinis non eſt aliud, quã Effentia: Vnde ſi eſſet inæqualitas in Perſonis diuinis, non eſſet in eis Vna Effentia: & ſic eſſent tres Perſonæ Vnus Deus; quod eſt impoſſibile. Oportet igitur Æqualitatem ponere in Diuinis.

Vnde S. Auguſt. lib. de fide. c. 1. to. 3. *Æqualitas intelligitur in Patre, Filio, & Spiritu S. in quantum nullus horum aut præcedit aternitate, aut excedit magnitudine, aut ſuperat poteſtate. &c. Plura in mea Genealogia queſt. 5.*

QVÆSTIO XIII.

Qualia ſit facta Chriſto Atributorum DEI Communicatio?

LUTHERVS in Conc. de Nat. Dom. Duo CRRISTI ſunt: Vnus Chriſtus eſt DEVS Omnipotens: Alter Chriſtus eſt Homo non Omnipotens. Quocirca, duos habet filios Deus Lutero. 1. Brentius, pag. 115. Recognitionis ſuæ, patri ſuo Lutero adſilit audacter; *Diſcrimen, inquit, inter Chriſtum & alios homines non proprie Inhabitatione Filij Dei in Filio hominis; ſed Communicatione Proprietatum, quibus Filius hominis ab inhabitante Filio Dei ornatur.*

CALVINVS lib. contra Gentilem pag. 917. *Si Effentiam Pater Communicauit, cum Filio, vel ex ſolido communicauit, vel ex parte: Si ex parte, dimidius Deus eſt: Si ex ſolido, in ipſo Patre Euauit.* Rurſus ibid. *Si Patris Effentia eſt in Filio; erit etiam in eo Perſona Patris.*

AVTOR Euax; quàm argutæ conſequentiæ? Eas nec Carneades helleboro purgatus refellat; nedum prænſus. Vide, & Ride *Camelum ſalsansem.*

Atar: 1. Acclamat ei anonymus Caluiniſta quidam apud ſeuardentium in Dialogo: *Incommunicabilis eſt effentia diuina.* 2. Aduolant Caluino ſuo ſuffragatores Samofateni noui, Blandrara *Diſput. 6. Albana, Tranſyluani Miniſtri lib. 2. Cap. 7.* Et hæteſiarcha eorum Neſtorius, apud Theodoretum lib. 4. *hæteſiſ fabul.* Quorum iſta aſſertio pauxillò mitior: *Chriſto homini communicatam à Deo Diuinitatem eſſe; non per generationem aternam, ſed per Vnctionem gratiæ & Inhabitationem: Ac proinde, Poſſe Chriſtum dici Deum; ſed Deum Factum, Temporalem, Non aternum.*

Addo his Bezam. Caſtallio probauerat ex d. cto prophetiæ, *Egone parere faciam, & non propriam? Omnes homines eſſe creaturis Dei.* Quid Beza? Lib. contra Caſtallionem: *Disco, ait, è contrario: Deum, ex quo Adamus peccauit, deſiſſe Patrem eſſe in Adamo generis humani.* Vide *Schlüſſelburgium, lib. 1. Theol. Scholaſtica fol. 3.*